



## ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

---

11/10-880

01.04.2016

Прем'єр-міністру України

**ЯЦЕНЮКУ А.П.**

Шановний Арсенію Петровичу!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народного депутата України Шухевича Ю. Р., оголошений на засіданні Верховної Ради України 1 квітня 2016 року, для розгляду і надання відповіді автору запиту і Верховній Раді України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

**Додатки:** депутатський запит на 6 арк. у 1 прим.;  
матеріали на 1 арк.

З повагою

**В. ГРОЙСМАН**



## НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

№

04-35/1002-10

"31" грудня 2016 р.

Прем'єр-міністру України  
пану Арсенію Яценюку

### ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

*Стосовно реєстрації в парламенті урядового законопроекту щодо скасування пенсійних привілеїв для державних службовців, які були встановлені в новому Законі України «Про державну службу», що є порушенням статті 24 Конституції України, в якій зазначено, що «не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри... або іншими ознаками»*

Звертаю увагу на те, що протягом багатьох років я докладав значних зусиль, аби припинити поділ українських громадян на привілейованих «білих» і звичайних «чорних» пенсіонерів та скасувати привілеї у пенсійному забезпеченні, існування яких прямо суперечить статті 24 Конституції України, в якій зазначено, що «не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками раси, кольору шкіри... або іншими ознаками».

Мені вдалося домогтися того, що в пункті 1.4 розділу XV «Соціально-гуманітарна реформа» Коаліційної Угоди, яку підписали 27 листопада 2014 року більшість народних депутатів Верховної Ради України VIII скликання, було зазначено таке положення, що в Україні протягом 2015 року будуть встановлені єдині принципи нарахування пенсій.

У перший же день після прийняття присяги народного депутата України мною був зареєстрований законопроект № 1087 від 28 листопада 2014 року «Про внесення змін до деяких законів України щодо скасування привілеїв у пенсійному забезпеченні» (досі не розглянутий парламентом, хоча є позитивний висновок профільного комітету парламенту).



Як тодішньому члену коаліції мені також вдалося домогтися того, що у розділі 8 «Нова соціальна політика» Програми діяльності Кабінету Міністрів України, що була схвалена постановою Верховної Ради України від 11 грудня 2014 року № 26-VIII, встановлено таке положення, що «протягом першого півріччя 2015 року буде створено справедливую соціальну систему пенсійного забезпечення та скасовано спеціальні пенсії шляхом розроблення та сприяння прийняттю Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про пенсійне забезпечення», перехід на єдиний принцип нарахування пенсій».

Після тривалих дискусій з урядовцями і парламентарями та докладання значних зусиль мені вдалося переконати багатьох народних депутатів України проголосувати 2 березня 2015 року за п. 5 Прикінцевих положень Закону України № 213-VIII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення» (далі – Закон № 213-VIII), в якому було встановлено таке положення:

«5. У разі неприйняття до 1 червня 2015 року закону щодо призначення всіх пенсій, у тому числі спеціальних, на загальних підставах з 1 червня 2015 року скасовуються норми щодо пенсійного забезпечення осіб, яким пенсії/щомісячне довічне грошове утримання призначаються відповідно до законів України «Про державну службу», «Про прокуратуру», «Про судоустрій і статус суддів», «Про статус народного депутата України», «Про Кабінет Міністрів України», «Про судову експертизу», «Про Національний банк України», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про дипломатичну службу», Податкового та Митного кодексів України, Положення про помічника-консультанта народного депутата України».

Відразу після реєстрації в парламенті урядового законопроекту № 2767 від 30 квітня 2015 року (текст законопроекту з'явився на веб-сайті парламенту лише ввечері 6 травня 2015 року) «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування та єдиних принципів нарахування пенсій» мною був зареєстрований альтернативний законопроект № 2767-2 від 12 травня 2015 року «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запровадження єдиних принципів нарахування пенсій та скасування привілеїв у пенсійному забезпеченні», який усував з 1 червня 2015 року правову колізію щодо існування певних правових норм у деяких законах України, які суперечать правовим нормам, що встановлені у п. 5 Прикінцевих положень Закону № 213-VIII.

Відразу після реєстрації членами Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення законопроекту від 14 травня 2015 року № 2852 «Про внесення зміни до Прикінцевих положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення» щодо перенесення термінів прийняття закону стосовно призначення всіх пенсій, у тому числі спеціальних, на загальних підставах», яким передбачалося перенести дату набрання чинності п. 5 Прикінцевих положень Закону № 213-VIII з 1 червня 2015 року на 1 грудня 2015 року, мною був зареєстрований альтернативний законопроект № 2852-1 від 19 травня 2015

року «Про внесення зміни до Прикінцевих положень Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо пенсійного забезпечення» щодо перенесення термінів прийняття закону стосовно призначення всіх пенсій, у тому числі спеціальних, на загальних підставах», яким передбачалося перенести дату набрання чинності п. 5 Прикінцевих положень Закону № 213-VIII з 1 червня 2015 року на 1 липня 2015 року.

Цим законопроектом (№ 2852-1) я намагався «розтягнути» голоси народних депутатів, аби одні з них проголосували за перенесення дати набрання чинності п. 5 Прикінцевих положень Закону № 213-VIII з 1 червня 2015 року на 1 грудня 2015 року, а інші проголосували за перенесення дати набрання чинності цього Закону на 1 липня 2015 року, і в кінцевому підсумку, аби кожен з цих законопроектів (№ 2852 та № 2852-1) не набрав більшості голосів народних обранців і тоді залишилася би дата набрання чинності п. 5 Прикінцевих положень Закону № 213-VIII – 1 червня 2015 року.

Все сталося так, як я передбачав, і 2 червня 2015 року парламент не проголосував більшістю голосів ні за законопроект № 2852, ні за законопроект № 2852-1, і залишилася чинною дата набрання чинності п. 5 Прикінцевих положень Закону № 213-VIII – 1 червня 2015 року.

На жаль привілейовані «білі» особи не погодились зі скасуванням своїх пенсійних привілеїв, існування яких прямо суперечить статті 24 Конституції України. Зокрема, вони зуміли у першому читанні урядового законопроекту «Про державну службу» № 2490 від 30 березня 2015 року «протягнути» положення про відновлення пенсійних привілеїв для державних службовців. А саме, в п. 10 (у прийнятому в першому читанні – п. 11) та п. 12 (у прийнятому в першому читанні – п. 13) Розділу X Прикінцеві та перехідні положення законопроекту «Про державну службу» № 2490 були записані такі положення:

«10. Державні службовці, які на день набрання чинності цим Законом займають посади державної служби та мають не менш як 10 років стажу на посадах, віднесених до відповідних категорій посад державних службовців, визначених статтею 25 Закону України “Про державну службу” (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 52, ст. 490 із наступними змінами) та актами Кабінету Міністрів України, мають право на призначення пенсії відповідно до статті 37 Закону України “Про державну службу” (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 52, ст. 490 із наступними змінами) у порядку, визначеному для осіб, які мають не менш як 20 років стажу роботи на посадах, віднесених до категорій посад державних службовців.

12. Для осіб, які на день набрання чинності цим Законом мають не менш як 20 років стажу на посадах, віднесених до відповідних категорій посад державної служби, визначених статтею 25 Закону України “Про державну службу” (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 52, ст. 490 із наступними змінами) та актами Кабінету Міністрів України, зберігається право на призначення пенсії відповідно до статті 37 Закону України “Про державну службу” (Відомості Верховної Ради України, 1993 р., № 52, ст. 490 із наступними змінами) у порядку, визначеному для осіб, які мають не менш як 20



років стажу роботи на посадах, віднесених до категорій посад державних службовців».

Зрозуміло, що я подав поправки до прийнятого в першому читанні законопроекту № 2490 «Про державну службу». Зокрема, своїми поправками № 1333 та № 1341 я намагався вилучити положення п. 10 та п. 12 Розділу Х Прикінцеві та перехідні положення законопроекту № 2490 «Про державну службу». Проте, народні обранці своїм голосуванням в парламенті 10 грудня 2015 року не підтримали поправки № 1333 (проголосували за цю поправку 178 народних депутатів) та № 1341 (проголосували за цю поправку 189 народних депутатів).

На позицію народних депутатів могла вплинути неправдива інформація, яка прозвучала з уст голови Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення, а в минулому экс-міністра соціальної політики України, яка під час обговорення моїх поправок заявила, що «зокрема, представники органів місцевого самоврядування, сплачували у п'ять разів більші соціальні внески та навіть зараз, коли їм уже призначають пенсії держслужбовців, продовжують сплачувати у 2,5 разу більший ЄСВ» (див. у додатку до цього звернення копію публікації «Верховна Рада ухвалила закон про державну службу» газета «Голос України» № 234 від 11 грудня 2015 року).

Стосовно висновку захисників привілейованих пенсій про те, що привілейовані особи сплачували внески до Пенсійного фонду України (далі – ПФУ) у п'ять разів більші, ніж одержувачі пенсій на загальних підставах, і це дає право привілейованим особам одержувати набагато вищу пенсію від звичайних громадян, звертаю увагу на ту обставину, що якщо привілейовані особи сплачували на 2,5% більше страхвнесків до ПФУ, ніж звичайні громадяни, то й пенсії в привілейованих осіб повинні бути вищі на 2,5% від пенсій звичайних громадян, а не в два і більше разів у порівнянні із пенсіями звичайних українських громадян.

Звертаю увагу на ту обставину, що до 31 грудня 2015 року в ч. 9 ст. 8 Закону України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон) було зазначено, що для платників, які працюють на посадах, робота на яких зараховується до стажу, що дає право на одержання пенсії відповідно до Закону України «Про державну службу» встановлюється єдиний внесок у розмірі 6,1% бази нарахування єдиного внеску.

Водночас, відповідно до ч. 11 ст. 8 цього Закону для одержувачів пенсій на загальних підставах, зокрема для таких платників, як: фізичні особи – підприємці, в тому числі ті, які обрали спрощену систему оподаткування; особи, які провадять незалежну професійну діяльність, а саме наукову, літературну, артистичну, художню, освітню або викладацьку, а також медичну, юридичну практику, в тому числі адвокатську, нотаріальну діяльність, або особи, які провадять релігійну (місіонерську) діяльність, іншу подібну діяльність та отримують дохід від цієї діяльності, встановлюється єдиний внесок у розмірі 34,7% бази нарахування єдиного внеску.

Якщо застосовувати буквальний підхід, так як це люблять робити захисники привілейованих пенсій, то фізичні особи – підприємці, адвокати, нотаріуси, місіонери сплачували єдиний внесок у розмірі 34,7%, а державні службовці – 6,1%, тобто у понад п'ять разів менше, ніж одержувачі пенсій на загальних підставах.

Зрозуміло, що застосовувати такий буквальний підхід я не збираюся, тому відразу вношу ясність у це питання.

А саме, відповідно до ч. 5 ст. 8 цього Закону для бюджетних установ встановлювався єдиний внесок у розмірі 36,3% визначеної бази нарахування.

Тож державні службовці сплачували із своєї зарплатні, крім 6,1% ще 36,3% єдиного внеску, що разом становило 42,4% (36,3+6,1).

А звичайні громадяни – не державні службовці, які працювали у бюджетних установах, сплачували із своєї зарплатні єдиний внесок у розмірі 3,6% визначеної бази нарахування єдиного внеску. Тож, разом із 36,3%, загальна сума єдиного внеску становила для них 39,9% (36,3+3,6).

Вищенаведений приклад стосується тих звичайних громадян, які працювали у бюджетних установах і мають право на одержання пенсій на загальних підставах. Проте, якщо звичайні громадяни працювали не в бюджетних установах, а в певних галузях економіки, то згідно з ч. 5 ст. 8 цього Закону залежно від класу професійного ризику (від 1 до 67) для них встановлювався розмір єдиного внеску від 36,76% до 49,7%.

Разом із 3,6% єдиний внесок міг становити для цих громадян від 40,36% (36,76+3,6) до 53,3% (49,7+3,6).

Тож висновок захисників привілейованих пенсій про те, що державні службовці сплачували із заробітної плати внески до Пенсійного фонду у п'ять разів більші, ніж одержувачі пенсій на загальних підставах – є неправдивим висновком.

Якщо захисники привілейованих пенсій хотіли би зробити якесь порівняння щодо внесків між державними службовцями та звичайними працівниками – одержувачами пенсій на загальних підставах, тоді їм треба було би зазначити, що державні службовці сплачували із своєї зарплатні єдиний внесок на 2,5% (42,4-39,9) більше, ніж звичайні працівники бюджетних установ і на 10,9% менше, ніж платники єдиного внеску за 67-м класом професійного ризику, а не оприлюднювати неправдивої інформації про те, що державні службовці сплачували із заробітної плати внески до Пенсійного фонду у п'ять разів більші, ніж одержувачі пенсій на загальних підставах.

Звертаю особливу увагу на ту обставину, що після набрання чинності Закону України «Про державну службу» № 889-VIII, що був ухвалений Верховною Радою України 10 грудня 2015 року, зокрема після набрання чинності 1 травня 2016 року п. 10 та п. 12 Розділу X Прикінцеві та перехідні положення цього Закону, це призведе не тільки до порушення розділу 8 «Нова соціальна політика» Програми діяльності Кабінету Міністрів України, що була схвалена постановою Верховної Ради України № 26-VIII від 11 грудня 2014 року, а також це призведе до суттєвого зростання видатків Державного

бюджету України на виплату пенсій державним службовцям, що є неприпустимим в умовах складної економічної ситуації в Україні.

Ураховуючи наведене,

**ПРОШУ**

1. Зареєструвати у Верховній Раді України урядовий законопроект «Про внесення змін до Закону України «Про державну службу» № 889-VIII від 10 грудня 2015 року, в якому запропонувати вилучити п. 10 та п. 12 Розділу X Прикінцеві та перехідні положення цього Закону.

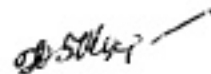
2. Письмово повідомити мене у найхутчіший реченець про результати розгляду цього звернення.

Сподіваюсь на плідну співпрацю заради побудови тієї Незалежної України, за яку відали своє життя та здоров'я кращі сини та доньки України!

**СЛАВА УКРАЇНІ!**

Додаток: на 1 арк.

Народний депутат України



**Юрій Шухевич**  
(посв. н. д. № 191)